

М.В. Фільчакова, студ., V курс, гр. Ек-19б, економічний ф-т
Науковий керівник – к.т.н., доц. М.В. Літвиненко
Національний технічний університет «ХПІ»

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах формування і розвиток інноваційного потенціалу стає визначальним фактором сталого розвитку промислового підприємства, який пов'язаний з використанням результатів наукових досліджень і розробок для створення принципово нової продукції, створення та застосування нових технологій її виробництва з наступним впровадженням і реалізацією на ринку. Існує велика кількість різних підходів до визначення терміна «інноваційний потенціал підприємства».

Так, на думку Р.А. Фатхутдінова, інноваційний потенціал підприємства є мірою готовності виконувати завдання, що забезпечують досягнення поставленої інноваційної мети, тобто міру готовності до реалізації інноваційного проекту або програми інноваційних перетворень і впровадження інновацій. Інноваційний потенціал будь-якого промислового підприємства залежить від специфіки і масштабів його діяльності, а ступінь використання потенціалу визначає інноваційні можливості та сприйнятливність підприємства до нововведень.

Значний вплив на розвиток інноваційного потенціалу підприємства роблять фактори ринкового середовища. Слабкою ланкою в розвитку інноваційного потенціалу є відсутність ефективного організаційно-економічного механізму управління.

Для забезпечення прискореного розвитку інноваційного потенціалу підприємства необхідний ефективний механізм управління, що забезпечує формування та реалізацію такого варіанту розвитку, який забезпечить найкращі – в ситуації, що склалася – кінцеві результати.

Важливою частиною процесу управління інноваційним потенціалом промислового підприємства є його оцінка, яка проводиться з метою аналізу ефективності його використання, а також для прийняття рішення про вибір інноваційної стратегії.

Інноваційний потенціал підприємства містять у собі такі складові, як:

- науково-дослідний потенціал;
- техніко-технологічний потенціал (оцінюється стан обладнання, визначається рівень механізації та автоматизації виробництва);
- кадровий потенціал (визначається частка витрат на навчання та підготовку персоналу);
- фінансовий потенціал (оцінюється забезпеченість власними фінансовими засобами, можливість залучення позикових коштів);
- організаційно-структурний потенціал. Для успішної реалізації інноваційного потенціалу необхідні всі ці складові.

На основі комплексного аналізу довкілля та оцінки рівня інноваційного потенціалу розробляється інноваційна стратегія підприємства. Розробка інноваційної стратегії повинна здійснюватися на вищих ієрархічних рівнях управління. При розробці інноваційної стратегії виділяються такі критерії:

- ефективність використовуваної стратегії, необхідність її коригування;
- стратегічна відповідність можливостей зовнішнього середовища інноваційному потенціалу підприємства;
- ступінь операційної досконалості.

На основі результатів оцінки можна виділити підприємства з високим, середнім і низьким рівнем інноваційного потенціалу.

У разі необхідності підвищення рівня інноваційного потенціалу розробляється програма розвитку інноваційного потенціалу підприємства. На останньому етапі оцінюються результати від реалізації програми розвитку інноваційного потенціалу.

Таким чином, створення ефективного механізму управління інноваційним потенціалом на промислових підприємствах дозволить приймати обґрунтовані рішення в сфері управління на стратегічному рівні, знизити ризик інноваційної діяльності в результаті впровадження комплексної оцінки інноваційного потенціалу, підвищити ефективність використання наявних ресурсів підприємства.